

80 yıldır boncukla ayakta duran köy

Türkiye / 30/05/2010

İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'de, Türkiye'deki el yapımı cam nazar boncuklarının tamamına yakını üretiliyor

İZMİR-Türkiye'de iç pazarda kullanılan ve yurt dışına ihraç edilen el yapımı cam nazar boncuklarının tamamına yakını, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'de üretiliyor.

Temel geçim kaynağı yaklaşık 80 yıldır cam boncuk üretimi olan Nazarköy sakinleri, özellikle Çin'den gelen ucuz plastik boncukların piyasada geniş yer bulmasıyla zor günler geçirip, boncuk ocağı sayısını 16'dan 4'e kadar düşürmek zorunda kalsa da, köyde yapılan düzenlemeler ve üreticilerin çabalarıyla ocak sayısını 8'e yükseltmeyi başardı.

Kemalpaşa Kaymakamı Yüksel Topuz'un desteğini alan boncuk üreticileri, köyde üretilen cam objeleri daha iyi tanıtmak amacıyla, hediyelik eşya dükkanlarının bulunduğu yeni köy meydanı projelerini bir yıl önce hayata geçirince, Nazarköy, yerli ve yabancı turistlerin özellikle hafta sonları temiz havada gezmek, alışveriş yapmak ve köy kadınlarının hazırladığı yemeklerden tatmak için uğradıkları bir cazibe merkezi haline geldi.

Köye gelen konuklar, her bir ocağın başında beş kişinin çalıştığı, odun ateşinin ısısi nedeniyle oldukça zor koşullarda çalışılan cam ocaklarını da gezme ve satın aldıkları boncuk ve objelerin nasıl üretildiğini görme olanağı da buluyor. Ağaçların, yolların bile boncuklarla süslediği Nazarköy, konuklarına kiraz ve ceviz ağaçlarının serinliğinde, yöresel yemekler ve el sanatlarıyla renklenen farklı bir gün vadediyor.

Boncuk ocağı işletmecisi Necla Şahin, köyde 80 yıldan uzun süredir üretim yapıldığını, üç yıl önce Çin boncuklarının piyasaya girmesiyle, bu geleneksel sanatın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını söyledi.

Köyde 16 olan ocak sayısının 4'e kadar düştüğünü, çeşitli çareler aradıklarını ifade eden Şahin, "Atalarımızdan miras kalan bu sanatın ölmemesi için çalışıyoruz, her yolu denedik. Köyde yapılan düzenlemelerle daha tanınır hale geldik, böylece ocak sayısını bu yıl 8'e yükseltmeyi başardık ama hala hak ettiğimiz yerde değiliz" dedi.

"NAZAR BONCUĞU PLASTİK OLMAZ"

Nazar boncuğu olarak tanımlanan boncuk türünün mutlaka cam olması gerektiğini, bu boncuğun sadece odun ateşinde ve 900 dereceye yaklaşan ısıda üretilbildiğini anlatan Şahin, vatandaşlardan Anadolu kültürünün bu önemli simgesini alırken, plastik olmamasına özen göstermelerini istedi.

UNESCO tarafından 2003 yılında kabul edilen, Türkiye'nin de 2006 yılında taraf olduğu "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi" kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından verilen "Yaşayan İnsan Hazinesi" ödülünü bu yıl nazar boncuğu üretimiyle almaya hak kazanan üretici Mahmut Sür de büyük kazanç sağlamaması ve zor koşullarına rağmen, köy sakinlerinin üretimden vazgeçmediklerini belirtti.

Ürünlerini daha iyi tanıtılabilmek için kendilerine de görevler düştüğünü, iletişim çağında ürünlerini ve kültürlerini tanıtmak isteyenlerin daha organize hareket etmeleri gerektiğini ifade eden Sür, "Türkiye, sahip olduğu bu güzel ve kendine özgü kültürü tüm dünyaya tanıtmalı. Biz de burada insanların işimizi daha iyi tanımaları için, daha sık ziyaret etmeleri için uygun bir ortam oluşturmaya çalıştık. İyi, hatasız üretim, temiz ve doğru bir çevre düzenlemesinin bizi daha iyi yerlere götüreceğini düşünüyoruz" dedi.
(aa)